

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИНИНГ
ҚАРОРИ

Судлар, суд процеслари ва улар иштирокчиларининг хавфсизлигини
таъминлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 21 февралдаги
ПФ-4966-сон «Ўзбекистон Республикаси суд тизими тузилмасини тубдан
такомиллаштириш ва фаолияти самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари
тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Олий суди
хамда Ички ишлар вазирлиги қарор қилади:

- Судлар, суд процеслари ва улар иштирокчиларининг хавфсизлигини
таъминлаш тартиби тўғрисидаги йўриқнома иловага мувофиқ тасдиқлансин.
- Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Олий суд раиси

Тошкент ш.,
2018 йил «23» февраль,
11-87-сон

К. Камилов

Ички ишлар вазири

Тошкент ш.,
2018 йил «23» февраль,
20-сон

П. Бобожонов

Ўзбекистон Республикаси
Олий суди ва Ички ишлар вазирлигининг
2018 йил 23 февралдаги
11-87, 20-сон қарорига
ИЛОВА

**Судлар, суд процесслари ва улар иштирокчиларининг
хавфсизлигини таъминлаш тартиби тўғрисидаги
ЙЎРИҚНОМА**

Ушбу Йўриқнома Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 21 февралдаги ПФ-4966-сон “Ўзбекистон Республикаси суд тизими тузилмасини тубдан такомиллаштириш ва фаолияти самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармонига мувофиқ судлар, суд процесслари ва улар иштирокчилари ҳамда яқин қариндошларининг хавфсизлигини таъминлаш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Судлар, суд процесслари ва улар иштирокчилари ҳамда яқин қариндошларининг хавфсизлигини таъминлаш ички ишлар органлари томонидан амалга оширилади.

2. Алоҳида ҳолларда хавфсизликни таъминлаш чоралари қонун ҳужжатларига мувофиқ тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи бошқа органлар билан ҳамкорликда амалга оширилиши мумкин.

3. Ушбу Йўриқномада қўйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

суд биноси – судьялар, суд аппарати ходимларини доимий асосда жойлаштириш учун мўлжалланган бино ёки унга бириктирилган худуд;

судга ташриф буюрувчи шахс – суд биноси ёки унинг худудига вақтинча (суд мажлиси иштирокчиси сифатида, ўз ихтиёри ёки хизмат вазифаларини бажариш муносабати билан) келган ҳар қандай жисмоний шахс.

4. Ўн олти ёшга тўлмаган шахслар, башарти улар суд процессида иштирок этувчи шахс бўлмасалар суд мажлиси залига киритилмайди.

5. Судга ташриф буюрувчи шахслар суд биносига шахсини тасдиқловчи ҳужжати асосида кириб чиқади.

2-боб. Судлар хавфсизлигини таъминлаш

1-§. Суд биноларини қўриқлашга қабул қилиш

6. Судлар хавфсизлигини таъминлаш суд биноларини қўриқлашдан иборат. Суд биноларини қўриқлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 24 январдаги 16-сон “Ўзбекистон Республикасида қўриқлаш фаолияти билан шуғулланишни тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ ички ишлар органларининг қўриқлаш бўлинмалари томонидан амалга оширилади.

7. Ўзбекистон Республикаси Олий суди хузуридаги Судлар фаолиятини таъминлаш департаменти (бундан буён матнда Департамент деб юритилади) судлар хавфсизлигини таъминлаш мақсадида суд биноларининг қўриқланишини ташкил этиш

учун ички ишлар органларининг қўриқлаш бўлинмалари ходимларини қўриқлаш хизмати кўрсатиш бўйича тузиладиган шартнома асосида жалб этади.

2-§. Суд биноларини қўриқлашни таъминлаш

8. Коракалпогистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳри Ички ишлар бош бошқармаси, вилоятлар ички ишлар бошқармалари қўриқлаш бошқармалари (бундан буён матнда худудий қўриқлаш бошқармалари деб юритилади) Департамент билан тузилган қўриқлаш хизмати кўрсатиш бўйича шартнома асосида суд биноларини қўриқлаш ишини ташкил этади.

9. Суд биноларини қўриқлаш ишини ташкил этиш учун худудий қўриқлаш бошқармалари қўриқлашни амалга ошириш учун шахсий таркиб (бундан буён матнда қўриқлаш хизмати ходимлари деб юритилади) ажратади.

10. Кўриқлаш хизмати ходимлари томонидан суд биноларини қўриқлаш кечакундуз амалга оширилади.

11. Кўриқлаш хизмати ходимлари қўриқланадиган суд биносини ўзига хослигини, сигнализация ва ёнғин ўчиришнинг бирламчи воситалари жойлашган жойларни ва улардан фойдаланишни билиши ҳамда уларни соз ҳолатда эканлигини мунтазам текшириб, аникланган барча камчиликлар бўйича дарҳол суд раисига хабар бериши лозим.

3-боб. Суд биноларида ички ва кириб-чиқиши тартибини таъминлаш

1-§. Суд биносида ички тартиб қоидалар

12. Суд биносида иш тартиби:

иш вақти – соат 09:00 дан 18:00 гача;

тушлик вақти – соат 13:00 дан 14:00 гача;

дам олиш кунлари – шанба, якшанба;

дам олиш ва байрам кунлари суд ходимларининг иш вақти ҳамда масъул ходимларнинг навбатчилиги суд раиси буйруғига асосан амалга оширилади ҳамда буйруқ нусхаси назорат ўтказиш пунктига топширилади.

13. Суд мажлисини фототасвирга тушириш, аудио ва видеоёзувини амалга ошириш, шунингдек оммавий ахборот воситаларida трансляция қилинишига суд мажлисида раислик қилувчининг (бундан буён матнда раислик қилувчи деб юритилади) рухсати билан йўл қўйилади.

14. Суд биносига мобил телефон, аудио, фото ва видео қайд этиш воситалари ҳамда электрон маълумот ташувчи ва узатувчи ускуналарни раислик қилувчининг рухсатисиз олиб кириш тақиқланади.

15. Суд биносига ўқотар курол, портловчи, заҳарли, радиоактив ҳамда бошқа кучли таъсир этувчи кимёвий моддалар, қўлланилиши (фойдаланилиши) атрофдагилар хавфсизлигига таҳдид солувчи бошқа буюм ва воситаларни олиб кириш тақиқланади, бундан конвой ва фельдъегер маҳсус почта хизмати ходимлари ҳамда судьянинг ўқотар қуроли мустасно.

16. Судга ташриф буюрувчи шахслар ўзлари томонидан олиб келинган суд биносига олиб кириш тақиқланган буюмларни (мобил телефон, аудио, фото ва видео қайд этиш воситалари ҳамда электрон маълумот ташувчи ва узатувчи ускуналар) суд

BLIK

AVLA
XATI
KAZI

Q*TE

маъмурияти томонидан маҳсус ажратилган жойларда қолдириб кириши ҳамда суд биносидан чиқишида ўзи билан олиб кетиши лозим.

17. Суд биносининг назорат ўтказиш пунктида хавфсизликни таъминлаш мақсадида хизмат олиб бораётган кўриқлаш хизмати ходимлари судга ташриф буюрувчилар ва уларнинг буюмларини металлодетекторлардан фойдаланган ҳолда текшириши мумкин.

18. Моддий товар бойликларини (мебель, компьютер ва ҳ.к.) олиб кириш ва олиб чиқиш суднинг масъул ходими томонидан имзоланган маҳсус рухсатнома асосида амалга оширилади.

Маҳсус рухсатнома билан моддий товар бойликларини олиб кириш ва олиб чиқиш рухсатнома ёзиг берилган кунда бир маротаба амалга оширилади.

19. Судга ташриф буюрувчи шахслар суд биносига суднинг масъул ходимлари томонидан расмийлаштириб берилган бир марталик рухсатнома асосида кириб чиқишлиари мумкин, бундан мазкур Йўрикноманинг 20, 21, 24, 25-бандларида кўрсатилган ҳоллар мустасно.

20. Суд мажлиси ўтказиладиган вақтда судга ташриф буюрувчи шахслар суд мажлиси ўтказиладиган вақт ва суд мажлисига чақирилган шахсларнинг рўйхати кўрсатилган рухсатнома (бундан буён матнда рўйхат деб юритилади) асосида суд биносига киритилади.

Рўйхат судья томонидан тасдиқланади ва кўриқлаш хизмати ходимларига суд мажлиси бошланишидан олдин тақдим этилади.

Суд ходими суд мажлиси бошланишидан олдин, суд мажлисига чақирилган шахсларни рўйхат асосида суд биносига олиб киради.

21. Судга чақирав қоғози билан чақирилган шахслар чақирав қоғози асосида суд биносига киритилади.

22. Суднинг чақирав қоғози бўлмаган ёки рўйхатга киритилмаган шахслар суд биносига бир марталик рухсатнома асосида киритилади.

23. Бир марталик рухсатнома, рўйхат ҳамда судга чақирав қоғози судга ташриф буюрувчи шахснинг шахсини тасдиқловчи хужжатини кўрсатилганда ҳақиқий хисобланади.

Судга ташриф буюрувчи шахс суд биносидан чиқаётган вақтда бир марталик рухсатномани қабул қиласдан мансабдор шахснинг имзоси билан тасдиқлатиб, кўриқлаш хизмати ходимига топширади.

24. Судга ташриф буюрувчи шахслар очик суд мажлисига шахсини тасдиқловчи хужжатини кўрсатган ҳолда киришлари мумкин.

25. Қуйидаги шахслар суд биносига назорат ўтказиш пункти орқали хизмат гувоҳномасини очик ҳолда кўрсатган ҳолда кириш хуқуқига эга:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари ва Сенати аъзолари;

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходимлари;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг масъул ходимлари;

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг масъул ходимлари

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг масъул ходимлари;

Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгашининг масъул ходимлари;

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг масъул ходимлари;
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг масъул ходимлари;
Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизматининг масъул ходимлари;
Ўзбекистон Республикаси Инсон ҳукуқлари бўйича миллий марказининг масъул ходимлари;
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳукуқлари бўйича вакили (омбудсман);
вазирликлар ва давлат қўмиталарининг раҳбарлари;
Ўзбекистон Республикаси Олий суди хузуридаги Судлар фаолиятини таъминлаш департаменти ва ҳудудий бўлимларнинг масъул ходимлари;
судьялар ва суд ходимлари;
фельдъегер хизматининг маҳсус алоқа ходимлари.
26. Суд биносига қўйидаги шахслар киритилмайди:
катта ҳажмли сумка, чемодан, қути, тугун ва ҳайвонлар билан кириш истагини билдирган шахслар;
кўл юкини қўриқдан ўтказиш ёки шахсини тасдиқловчи хужжатини кўрсатишдан бош тортган шахслар;
спиртли ичимликлар, наркотик воситалар ёки психотроп моддалар таъсирида бўлган шахслар.

4-боб. Суд процесси хавфсизлигини таъминлаш

27. Суд процесси хавфсизлигини таъминлашни ташкил этиш ички ишлар органлари томонидан амалга оширилади.
28. Суд процессини ўтказишида тўсқинликлар вужудга келиши эҳтимолини тасдиқловчи асослар мавжуд бўлганида раислик қилувчи ёки суд раиси суд мажлиси ўтказилишига камида уч кун қолганда, суд процесси хавфсизлигини таъминлаш учун зарур чоралар кўриш тўғрисида туман (шахар) ички ишлар бўлимларига ёзма хабарнома жўнатади.
29. Туман (шахар) ички ишлар бўлимлари суднинг ёзма хабарномасини олганидан сўнг, хабарномада кўрсатилган муддатларда суд процесси хавфсизлигини таъминлашни ташкил этиш учун ходимлар ажратади.
30. Суд процесси хавфсизлигини таъминлаш учун ички ишлар органи ходимлари томонидан қўйидаги чоралар амалга оширилади:
- раислик қилувчи ёки суд раиси билан келишувга биноан суд мажлиси хонаси ва маслаҳатхона хавфсизлиги таъминланади;
- суд мажлисидан олдин суд мажлиси хоналари ва маслаҳатхонанинг уларда эгасиз ашёлар, ёнувчи, портловчи, заҳарловчи ва бошқа хавфли буюмларни аниқлаш юзасидан текширилади;
- ташқи кўриниши ёки юриш-туришидан шубҳа туғдирувчи шахслар текширилади.
31. Суд мажлиси вактида хавфсизликни таъминлаш учун жалб этилган ички ишлар органи ходимлари доимий равишда суд мажлиси залида бўлади. Суд мажлиси залини тарк этиш факатгина раислик қилувчининг рухсати билан амалга оширилади.

32. Ички ишлар органи ходимлари суд процесси хавфсизлигини таъминлаш мақсадида раислик қилувчининг фармойишига асосан суд мажлисида тартиби бузган шахсларни суд мажлиси залидан чиқариб юборади.

33. Суд процессида хавфсизликни таъминлашда ички ишлар органи ходимлари раислик қилувчи ёки суд раисининг суд мажлиси вактида ва суд биносида тартибини таъминлаш билан боғлиқ бўлган фармойишига бўйсуниши ва суд мажлисида жамоат тартибини таъминлаши шарт.

34. Зарур ҳолларда, ички ишлар органи ходимлари раислик қилувчи ёки суд раисининг фармойишига асосан суд девонхонасидан суд мажлиси ўтказиладиган жойга ёки судья хонасига суд ишлари ва ашёвий далиллар етказиб берилишида уларнинг кўриқланиши ва сакланишини таъминлайди.

35. Ички ишлар органи ходимлари суд мажлиси якунида килинган ишлар, суд раиси ёки раислик қилувчи томонидан келиб тушган кўрсатмалар, шунингдек суд залидаги барча ходисалар ва кўрилган чоралар ҳақида тегишли туман (шаҳар) ички ишлар бўлимига ёзма ҳисботот тақдим этади. Ички ишлар органи ходимларининг суд мажлиси якунланганлиги ҳақидаги ёзма ҳисбототи суд раиси ёки раислик қилувчи томонидан имзоланади.

5-боб. Суд процесси иштирокчиларини ҳимоя қилиш

1-§. Хавфсизлик чораларини қўллаш асослари ва тартиби

36. Суд процесси иштирокчилари, уларнинг оила аъзолари ва яқин кариндошларининг (бундан буён матнда кўриқланаётган шахслар деб юритилади) хаёти, саломатлиги, шаъни, қадр-қиммати ва мол-мулкини муҳофаза қилинишини таъминловчи барча зарур чораларни кўриш тўғрисидаги ёзма топшириғи асосида ички ишлар органлари томонидан уларнинг хавфсизлиги таъминланади.

37. Суднинг ёзма топшириғида кўриқланаётган шахсларга нисбатан қўлланилаётган аниқ хавфсизлик чоралари ва уларни амалга ошириш вактлари кўрсатилган бўлиши лозим.

Бунда ички ишлар органи хавф таҳдид солаётган кўриқланаётган шахсларга доир ишидаги мавжуд маълумотлардан, бу хавфнинг эҳтимол тутилган хусусияти, манбалари, жойи, вақти ва бошқа холатларидан хабардор этилиши зарур.

38. Кўриқланаётган шахсларни хавфсизлигини таъминлаш юзасидан зарур чораларни кўриш тўғрисидаги суднинг ёзма топшириғи туман (шаҳар) ички ишлар бўлимига, нусхаси кўриқланаётган шахсга юборилади.

39. Ички ишлар органлари суднинг ёзма топшириғини олиши билан дарҳол кўриқланаётган шахсларга нисбатан хавфсизлик чораларини кўришлари шарт.

40. Ички ишлар органларининг ўз ваколатлари доирасида кўриқланаётган шахсларни хавфсизлигини таъминлаш юзасидан қабул қилинган қарорлари кўриқланаётган шахслар томонидан ўз вақтида бажарилиши шарт.

41. Кўриқланаётган шахсларга таҳдид солаётган хавф бартараф этилганда ёки хавфсизлик чораларини бекор қилиш учун бошқа асослар вужудга келганда суд томонидан ички ишлар органларига бу ҳақда ёзма равишда хабардор қиласди.

BLIKA

DAVLA

YXAT

TKAZI

SO*1

Ушбу хабарнома туман (шаҳар) ички ишлар бўлимига, нусхалари эса қўриқланаётган шахсларга юборилади.

2-§. Қўлланиладиган хавфсизлик чоралари

42. Қўриқланаётган шахсларнинг ҳаёти, саломатлиги, шаъни, қадр-қиммати ва мол-мулкини муҳофаза қилиш мақсадида қўйидаги хавфсизлик чоралари қўлланилиши мумкин:

қўриқланаётган шахслар тўғрисидаги маълумотлардан фойдаланишни чеклаш – қўриқланаётган шахсларнинг розилиги билан уларнинг шахси, шунингдек уларнинг яқин қариндошлари, яшаш жойи ва улар ҳақидаги бошқа маълумотларни беришга вактингчалик чеклов қўйиш;

қонунда белгиланган тартибда ёпиқ суд мажлисини ўтказиш;
шахсни, уй-жой ва мол-мулкни ҳимоя қилиш.

Қўриқланаётган шахсларни ҳаёти, саломатлиги, шаъни, қадр-қиммати ва мол-мулкига етказилиши кутилаётган зарарнинг хавфлилик даражасидан келиб чикиб, бошқа ўзига хос хавфсизлик чоралари қўлланилиши мумкин.

43. Судьяларнинг шахсий хавфсизлигини таъминлаш мақсадида уларга қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўқотар курол берилади.

Зарур ҳолларда тегишли суд раисининг қарорига биноан ички ишлар органи судья ва унинг оиласи учун қуролли соқчилар ажратади.

6-боб. Якуний қоида

44. Мазкур Йўриқнома талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортилади.

